11 Ιανουαρίου 2026

Μοναχός Θεοδόσιος Καρυώτης (1864-11.1.1958)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

Μοναχός Θεοδόσιος Καρυώτης

Image not found or type unknown

Ο κατά κόσμον Θεόδωρος Γεωργίου Μαζαράκης γεννήθηκε στην Πάτρα το 1864. Ο πατέρας του και η μητέρα του έγιναν μονα-χοί. Μικρός ήλθε στο Άγιον Όρος και πήγε να μονάσει στο Ιβηρίτικο Κελλί έξω των Καρύων της Αγίας Άννης. Στο Κελλί αυτό υπήρχε μία ευλογημένη συνοδεία, που προερχόταν από τη μονή Αγίου Παντελεήμονος-Ρωσικού.

Πρώτος ήταν ο Γέροντας Ανδρέας, που έφυγε από το Ρωσικό και πήγε και πήρε το πλησιόχωρο στις Καρυές Κουτλουμουσιανό Κελλί του Αγίου Γεωργίου, όπου και εκοιμήθη. Εκεί εκάρη μοναχός ο θειος του Θεοδοσίου Πολύκαρπος από τη Στεμνίτσα Γορτυνίας. Ο Ανδρέας παραιτήθηκε υπέρ αυτού στα γεροντικά καθήκοντα. Περί το 1870 ήλθε ο Πολύκαρπος στο Κελλί της Άγιας Άννης. Υποτακτικούς είχε τον μοναχό Μόδεστο (+1944), υιό ιερέως, τον μοναχό Ιωακείμ και τον ιερομόναχο Γρηγόριο (+1929) από τη Σπάρτη. Ο Γρηγόριος ήταν άριστος Πνευμα-τικός, άνθρωπος προσευχής, νηστευτής, σιωπηλός και πολύ εργατικός. Προ της εκδημίας του είδε αγγέλους.

Ο Γέροντας Πολύκαρπος είχε δύο κατά σάρκα αδελφούς. Τον καλό Πνευματικό Λάζαρο (+1909), που προερχόταν από τη μονή Ρωσικού, που μετέφερε στους ώμους του το αργυροεπίχρυσο πουκάμισο της Πα-ναγίας της Γοργοϋπηκόου από το Ρωσικό στη μονή Δοχειαρίου, και τον μοναχό Ανδρέα τον δεύτερο (+1906), που ήταν πατέρας του Θεοδοσί-ου. Επίσης ήταν στο Κελλί ο ιερομόναχος Λουκάς ο αγιογράφος, που κατόπιν έγινε ηγούμενος της μονής Εσφιγμένου.

Από το Κελλί είχε περάσει ο Πατριάρχης Ιωακείμ ο Γ΄, ο οποίος βρήκε τους πατέρες να εργάζονται στους κήπους και τους είπε: «Εργάζεσθε και μην αμαρτάνετε». Χάρηκε που συνάντησε μοναχούς φί-λεργους, φτωχούς, σιωπηλούς και ταπεινούς. Ο Γέροντας Θεοδόσιος προσήλθε στο Κελλί το 1885 και εκάρη μοναχός το 1889. Αργότερα ασχολήθηκε με το λεγόμενο Κελλιώτικο Ζήτημα και γι’ αυτό και εξο-ρίσθηκε του Αγίου Όρους για μερικά χρόνια. Επίσης είχε σημαντική δράση στον Μακεδονικό Αγώνα.

Υπήρξε σοβαρός, συνετός, φιλομαθής και διακριτικός. Γράφει περί αυτού ο ιερομόναχος Αντίπας, που κατοικεί στο Κελλί του και το ανακαίνισε πολύ ωραία: «Καίτοι ήτο ολιγογράμματος, υπήρξε όμως εραστής της μαθήσεως και συλλέκτης σπανίων πατερικών κειμένων που κοσμούν την βιβλιοθήκη του Κελλίου μας, μεταξύ των οποίων είναι ο πρωτότυπος χειρόγραφος βίος του Αγίου Νικοδήμου του Αγιορείτου, γραμμένος λίγα χρόνια μετά την κοίμησή του από τον παραδελφό του Ευθύμιο ιερομόναχο. Χάριν της ιστορίας και εις μνήμην του Γέροντος Θεοδοσίου, αξίζει να αναφερθεί το γεγονός της επισκέψεως προς αυτόν των μακαριστών: Γέροντος Σωφρονίου Σαχάρωφ του Έσσεξ, του Ηγουμένου της Μονής Αγίου Παύλου Ανδρέου και του ασκητού Γερασίμου Μενάγια, “χάριν ευλογίας και πνευματικής ακροάσεως”, περί το έτος 1940. Όσιοι προκάτοχοι πρεσβεύσατε υπέρ ημών».

Ο επίσκοπος Ροδοστόλου Χρυσόστομος γράφει ωραία στα Απο-μνημονεύματά του περί αυτού: «Ευτύχησα να τον γνωρίσω προσωπικώς. Μορφή σεβάσμια και επιβλητική. Όλοι προσέτρεχαν να ζητή-σουν την συμβουλή του, μολονότι δεν ήταν ιερομόναχος-πνευματικός, και περίπου εθεωρείτο Γέροντας και όλων των άλλων κελλιών της περι-οχής- φαινόμενο που παρέπεμπε σε αρχαίες εποχές και θύμιζε θεσμούς της μορφής των Λαυρών της Αιγύπτου, με καθοδηγούς και συμβουλάτορας αββάδες όπως ο άγιος Μακάριος. Ήταν μοναχός της προσευχής, της εργασίας, της βιβλοφιλίας αλλά και της μελέτης. Θαυμαστή, κυρίως χάρις σ’ αυτόν, η βιβλιοθήκη του Κελλιού ...». Ανεπαύθη εν Κυρίω στις 11.1.1958, ημέρα της ονομαστικής του εορτής και του προστάτου του αγίου Θεοδοσίου του Κοινοβιάρχου.

Συνοδεία του Κελλιού ήταν οι μακαριστοί μοναχοί Λάζαρος (+1953) από την Αχαΐα, Πολύκαρπος (+1946) από τη Λαμία, όπου τον φόνευσαν οι αντάρτες, Γεώργιος (+1996) από τα Κύθηρα και ο επιζών σεβάσμιος Γέροντας ιεροδιάκονος Θεοδόσιος, που μας έδωσε τις πληροφορίες, με τη συνοδεία του, τον ιερομόναχο Αντίπα, στις 27.6.2009.

Πηγές – Βιβλιογραφία

Μαξίμου Ιβηρίτου μοναχού, Το Άγιον Όρος αγωνιζόμενον, Θεσσαλονίκη 1996, σσ. 30-31. Χρυσοστόμου Ροδοστόλου επισκόπου, Πόθος και χάρις στον Άθωνα, Άγιον Όρος 2000, σ. 375. Ιεράς Μονής Παναγίας Βαρνάκοβας, Συνοπτικά Απολυτίκια, Άγιον Όρος 2008, σσ. 9-12.

Πηγή: *Μοναχού Μωυσέως Αγιορείτου, Μέγα Γεροντικό, τ. Β΄, εκδ. Μυγδονία σ.587-592*